

ALGOSH – Algoritminen johtaminen työelämässä

Pyydämme sinua osallistumaan Algoritminen johtaminen työelämässä -tutkimushankkeen kyselyyn, haastatteluun ja/tai työn havainnointiin. Tutkimuksessa selvitetään algoritmisen johtamisen tilannetta ja sen vaikutuksia työhön ja työntekijöihin. Lisäksi tutkimuksen tavoitteena on kehittää työkaluja algoritmiseen johtamiseen liittyvien riskien arviointiin ja hallintaan.

Tässä tutkimuksessa olemme kiinnostuneita digitaalisista työkaluista ja automaattisista järjestelmistä, joilla voidaan täydentää tai korvata johtamisen ja esihenkilötyön tehtäviä. Käytännössä tämä voi liittyä esimerkiksi työtehtävien jakamiseen ja aikataulutukseen, työvuorojen suunnitteluun, työn valvontaan, työsuorituksen arviointiin, palautteenantoon tai palkitsemiseen. Haluamme ymmärtää, millaisia vaikutuksia tällaisten työkalujen ja järjestelmien käytöllä on työhön ja työntekijöihin.

Tutkimus on osa laajempaa ALGOSH-tutkimusohjelmaa, jossa tarkastellaan algoritmisen johtamisen haasteita, mahdollisuuksia ja strategioita työn turvallisuuden, terveellisuuden ja työhyvinvoinnin näkökulmista. Tutkimuksen kohderyhmänä ovat 1) algoritmista johtamista omassa työssään hyödyntävät johtajat ja esihenkilöt, 2) työntekijät, joiden työtä johdetaan algoritmisesti sekä 3) työsuojelutarkastajat ja muut työsuojelun ja työterveyden asiantuntijat. Osallistuminen tutkimukseen on vapaaehtoista.

Miksi tutkimus tehdään?

Tutkimus tuottaa arvokasta tietoa algoritmisen johtamisen vaikutuksista tavanomaisilla työpaikoilla. Tästä ajankohtaisesta aiheesta on toistaiseksi vähän tutkimustietoa. Keräämme asiasta tietoa kyselyiden, haastatteluiden ja havainnointien avulla. Tulokset auttavat kehittämään helppokäyttöisen tarkistuslistan, jonka avulla työsuojelutarkastajat ja muut työsuojelun ja työterveyden asiantuntijat voivat selvittää ja arvioida algoritmiseen johtamiseen liittyviä fyysisiä, kognitiivisia ja muita psykososiaalisia riskejä ja kuormitusta. Tuloksia esitellään eri tilaisuuksissa ja julkaistaan yleistajuisissa ja tieteellisissä artikkeleissa.

Tutkimus tuottaa tietoa algoritmiseen johtamiseen liittyvistä riskeistä ja auttaa vähentämään niitä tulevaisuudessa. Tutkimuksesta ei ole välitöntä hyötyä tutkittaville. Tutkimukseen osallistuminen voi kuitenkin auttaa tunnistamaan omassa työssä kuormitus- ja voimavaratekijöitä, mikä voi edesauttaa hyvinvointia työssä. Myös osallistuva organisaatio tulee tietoiseksi algoritmiseen johtamiseen liittyvistä hyödyistä ja haitoista.

Kutsumme tutkimukseen mukaan työpaikkoja, joissa käytetään algoritmista johtamista. Tarkemmat haastattelut ja havainnointit toteutetaan työpaikoilla työn äärellä 2–4 organisaatiossa. Kutsumme Suomesta osallistujiksi kaikkiaan 12–36 vapaaehtoista työntekijää, esihenkilöä ja johtajaa. Kyseessä on kertatutkimus. Tutkimuksen tulosten pohjalta kehitämme helppokäyttöisen tarkistuslistan ja keräämme palautetta sen käytöstä työsuojelutarkastajilta sekä muilta työsuojelun ja työterveyden asiantuntijoilta.

Miten tutkimus tehdään?

- **Vaihe 1:** Tutkimuksen ensimmäisessä vaiheessa keräämme taustatietoa algoritmisen johtamisen nykytilasta anonyymillä verkkokyselyllä (A) sekä lyhyillä taustahaastatteluilla (B). Tavoitteena on selvittää, millaisissa toiminnoissa algoritmista johtamista suomalaisilla työpaikoilla hyödynnetään.
- **Vaihe 2–3:** Tutkimuksen toisessa ja kolmannessa vaiheessa toteutamme tarkemmat haastattelut ja havainnointit suomalaisilla (C) ja ruotsalaisilla työpaikoilla (D). Tavoitteena on saada tarkka kuva algoritmisen johtamiseen liittyvistä kuormitus- ja voimavaratekijöistä päivittäisessä työssä.
- **Vaihe 4:** Tutkimuksen neljännessä vaiheessa kehitämme tutkimustulosten pohjalta tarkistuslistan ja keräämme palautetta sen käytöstä työsuojelutarkastajien ja muiden työsuojelun ja työterveyden asiantuntijoiden käytössä anonyymillä verkkokyselyllä (E) sekä lyhyillä palautehaastatteluilla (F).

Vastaamalla verkkokyselyyn (osiot A ja E) suostut osallistumaan tähän tutkimukseen. Verkkokysely toteutetaan anonyymisti avoimen linkin kautta, eikä vastaajista kerätä tunnistetietoja. Varaa kyselyyn vastaamiseen rauhallinen tila ja 5–10 minuuttia aikaa. Verkkokyselyyn osallistumista ei ole mahdollista perua, eikä henkilötietoihin liittyviä oikeuksia ole, koska henkilötietoja ei verkkokyselyn yhteydessä käsitellä.

Tausta- ja palautehaastatteluihin (osiot B ja F) sekä työpaikalla toteutettavaan haastattelu- ja havainnointiosioihin (osio C) osallistujilta pyydetään erikseen osallistumissuostumus.

Varaa tausta- ja palautehaastatteluun (osiot B ja F) osallistuessa rauhallinen tila ja 15–30 minuuttia aikaa. Tausta- ja palautehaastattelut toteutetaan etäyhteydellä käyttäen kokoussovellusta.

Haastattelu ja työn havainnointi (osio C) toteutetaan työaikana oman työn ääressä ja haastatteluja varten järjestetään rauhallinen tila. Haastattelun ja työn havainnoinnin kokonaiskesto on noin 2 tuntia. Haastattelut ja havainnointit äänitallennetaan ja litteroidaan eli muutetaan tekstiksi. Haastattelut ja havainnointit toteutetaan joko paikan päällä työpaikalla tai etäyhteydellä käyttäen kokoussovellusta. Mikäli haastattelu ja havainnointi toteutetaan etäyhteydellä käyttäen kokoussovellusta, tallennus sisältää automaattisesti sekä video- että ääniraidan. Käsittelemme ja litteroimme aineistosta tutkimustarkoituksiin kuitenkin vain äänitallenteet. Videomateriaalia ei siis millään tavoin hyödynnetä tutkimuksessa.

Huomioithan, että vaikka haastattelujen ja havainnointien (osio C) tulokset raportoidaan siten, ettei yksittäisiä osallistujia ole mahdollista tunnistaa, voi haastatteluun ja havainnointiin osallistuminen käytännön järjestelyjen vuoksi tulla esihenkilön ja/tai työyhteisön tietoon. Tutkijat eivät kuitenkaan luovuta työnantajalle yksittäistä työntekijää koskevia tietoja.

Mitä tietoja kerätään?

Taustahaastatteluissa (osio B) keskustelemme siitä, millä tavoin algoritmista johtamista hyödynnetään haastateltavan työpaikalla sekä siitä, millaisia hyviä ja huonoja puolia algoritmisen johtamiseen mahdollisesti liittyy. Palautehaastatteluissa (osio F) keräämme palautetta ja käyttökokemuksia

hankkeessa kehitetyn algoritmisen johtamisen riskejä, kuormitusta ja voimavaroja kartoittavan tarkistuslistan käyttöön liittyen. Tausta- ja palautehaastatteluissa tutkimusaineisto muodostuu ensi sijassa tutkijan haastattelutilanteesta tekemistä muistiinpanoista. Tausta- ja palautehaastattelut voidaan myös äänitallentaa ja litteroida eli muuttaa tekstiksi, mikäli haastateltava antaa siihen suostumuksen.

Haastatteluissa ja työn havainnoinneissa (osio C) puhumme työhösi liittyvistä tehtävistä ja tilanteista, joissa käytetään algoritmista johtamista. Pyydämme näyttämään näitä tehtäviä oman työsi ääressä ja kuvailemaan työskentelyyn liittyviä tilanteita, kokemuksia, ajatuksia ja toiveita. Tarkentavilla kysymyksillä pyrimme ymmärtämään työn arkea tilanteissa, joissa käytetään algoritmista johtamista. Haastattelu- ja havainnointitilanteesta nauhoitetun äänitallenteen lisäksi myös tutkijoiden haastattelumuistiinpanot ovat osa tutkimusaineistoa.

Kuka tekee tutkimuksen?

Tutkimus on osa laajempaa Karolinska Institutetin johtamaa ALGOSH-tutkimusohjelmaa, jota rahoittaa Forte Ruotsista (Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd). Työterveyslaitos johtaa ja toteuttaa yhtä tutkimuksen kolmesta työpaketista. Tässä tutkimustiedotteessa kuvatut haastattelut ja työn havainnoinnit toteutetaan osana Työterveyslaitoksen johtamaa työpakettia. Työterveyslaitos ja Karolinska Institutet omistavat tutkimusaineiston.

Milloin tutkimus tehdään?

ALGOSH-tutkimus on alkanut 1.7.2023 ja se päättyy 31.6.2029. Taustakyselyt ja -haastattelut (osiot A ja B) pyritään toteuttamaan maaliskuu-toukokuussa 2024. Työpaikoilla tarkemmat haastattelut ja työn havainnoinnit pyritään toteuttamaan huhti-syyskuussa 2024 Suomessa (osio C) ja vuoden 2024 lopussa ja 2025 alussa Ruotsissa (osio D). Tarkistuslistan kokeilukäyttö ja palautteen kerääminen (osiot E ja F) tapahtuu vuoden 2025 loppupuolella.

Kysyttävää? Ota yhteyttä meihin!

Virpi Kalakoski
tutkimuksen vastuullinen johtaja
Työterveyslaitos
+358 30 474 2242
virpi.kalakoski@ttl.fi

Heidi Lahti
tutkija
Työterveyslaitos
+358 30 474 2504
heidi.lahti@ttl.fi

Tutustu hankkeeseen osoitteessa:

<https://www.ttl.fi/tutkimus/hankkeet/algoritmisen-johtaminen-tyoelamassa-algosh>

**TUTKIMUSHANKETTA
RAHOITTAJAA:**

YHTEISTYÖSSÄ:

Työterveyslaitos

algosh

Lisätietoa tutkimukseen osallistumisesta ja tietosuojasta

Haluatko osallistua vapaaehtoiseen tutkimukseen

Työterveyslaitos on suomalainen työhyvinvoinnin asiantuntija. Teemme paljon tieteellistä tutkimusta. Sinua on pyydetty osallistumaan tieteelliseen tutkimukseen nimeltä "Algoritminen johtaminen työelämässä – haasteet, mahdollisuudet ja strategiat työn turvallisuuden, terveellisyyden ja työhyvinvoinnin näkökulmasta (ALGOSH)".

Tutkimukseen osallistuminen on sinulle täysin vapaaehtoista ja voit kieltäytyä osallistumasta tutkimukseen. Voit myös tutkimuksen aikana milloin tahansa keskeyttää osallistumisen, esimerkiksi jättää kyselyyn tai haastatteluun vastaamisen kesken. Voit myös perua osallistumisesi tutkimukseen, jolloin sinuun ei olla enää yhteydessä.

Jos keskeytät tai perut osallistumisesi tutkimukseen, käytämme siihen asti kerättyä tietoa tutkimuksessa. Jos haluat, että emme käytä tietojasi tutkimuksessa, voit **vastustaa** henkilötietojesi käsittelyä. Tämä tarkoittaa, että tietojasi ei enää käytetä tutkimuksessa, vaan ne siirretään pysyvään säilytykseen Työterveyslaitoksen arkistoon. Jo tehtyjä analyyseja ei kuitenkaan pystytä peruuttamaan.

Henkilötietojen käsittelyperuste ja siihen liittyvät oikeudet

Tässä tutkimuksessa käsitellään henkilötietoja. Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus on tieteellinen tutkimus. Henkilötietojen käsittelyperuste on yleinen etu.

Sinulla on oikeus vastustaa henkilötietojen käsittelyä eli pyytää, että henkilötietojasi ei käytetä tutkimuksessa. Tällöin henkilötiedot siirretään pois tutkimuskäytöstä pysyvään säilytykseen Työterveyslaitoksen arkistoon.

Sinulla on oikeus saada pääsy tietoihin ja tarkastaa itseäsi koskevat henkilötiedot sekä saada tietoista jäljennös. Sinulla on oikeus pyytää tietojen oikaisemista. Sinulla on myös oikeus pyytää käsittelyn rajoittamista. Lisäksi sinulla on oikeus tehdä valitus henkilötietojen käsittelystä tietosuojan valvontaviranomaiselle.

Voimme toteuttaa oikeudet, jos meillä on tarpeeksi sellaista henkilötietoa, josta voimme tunnistaa sinut. Ota yhteyttä tietosuojavastaavaan, jos haluat käyttää henkilötietoihin liittyviä oikeuksiasi.

Lisätietoa tietosuojasta:

<https://www.ttl.fi/tietosuojatieteilisten-tutkimusten-ja-kehittamishankkeiden-rekisterien-tietosuoja>

Tietoja käsitellään turvallisesti

Käsitlemme tietojasi lainmukaisesti, turvallisesti ja luottamuksellisesti. Käytämme aineistoja vain tieteelliseen tutkimukseen.

Käytämme IT-palveluntarjoajia, jotka tarjoavat meille tekniset ratkaisut tietojen käsittelyä varten. Henkilötietoja käsitellään kullekin tiedolle soveltuvassa ja tietoturvalisessa IT-palvelussa. Työterveyslaitoksella on sopimus kunkin IT-palveluntarjoajan kanssa ja henkilötietojen käsittelyn ehtoista ja vaatimuksista on sovittu. Käytämme myös palveluntarjoajia, jotka muuttavat äänitallenteet tekstiksi. Saat halutessasi lisätietoa palveluntarjoajista tutkimuksen vastuuhenkilöltä tai tietosuojavastaavalta.

Tutkimustulosten raportointi

Teemme aineistosta tieteellisiä julkaisuja ja muita tutkimukseen liittyviä julkaisuja kuten tiedotteita. Voimme antaa raportin työstä tutkimuksen rahoittajalle ja työpaikalle.

Raportoimme tulokset siten, että yksittäisiä osallistujia ei ole mahdollista tunnistaa. Emme anna yksittäistä työntekijää koskevia tietoja työnantajalle.

Aineiston säilytys, luovutukset ja jatkokäyttö

Työterveyslaitoksen ALGOSH-osatutkimus toteutetaan yhteistyössä Karolinska Institutetin kanssa ja tutkimuslaitokset ovat yhteisrekisterinpitäjiä. Suomessa kerätty tutkimusaineisto jaetaan Karolinska Institutetin ALGOSH-tutkijaryhmälle henkilötasolla, mutta koodattuna ilman suoria henkilötunnisteita. Suomessa Työterveyslaitos toimii yhteispisteenä tutkittaville.

Kansallisarkisto on määrännyt Työterveyslaitoksen tutkimusaineistot henkilötietoineen pysyvästi säilytettäväksi. Tämän vuoksi tutkimuksen päätyttyä säilytämme aineiston ja henkilötiedot pysyvästi Työterveyslaitoksen arkistossa.

On mahdollista, että aineistoa käytetään myöhemminkin tutkimukseen. Aineistoa voidaan luovuttaa myös muille tutkimusta tekeville tahoille lain sallimilla tavoilla. Jatkokäytöstä informoidaan tarvittaessa henkilökohtaisesti, Työterveyslaitoksen verkkosivuilla tai muiden tutkimusta tekevien tahojen kautta.

Ota yhteyttä tarvittaessa

Jos sinulla on kysymyksiä tai haluat käyttää henkilötietoihin liittyviä oikeuksiasi, ota yhteyttä tutkimuksen vastuuhenkilöön tai tietosuojavastaavaan. Annamme mielellämme lisätietoja:

Rekisterinpitäjä

Työterveyslaitos
(yhteyspiste Suomessa)
PL 40
00032 Työterveyslaitos
p. 030 4741 (vaihde)

Tutkimuksen vastuhenkilö

Virpi Kalakoski, PsT, tutkimuspäällikkö
Topeliuksenkatu 41 b
00250 Helsinki
p. 030 474 2242
virpi.kalakoski@ttl.fi

Työterveyslaitoksen tietosuojavastaava

p. 030 474 2429
tsv@ttl.fi
<https://www.ttl.fi/tietosuoja>